

**Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2019-620
(prof. mr. M.L. Hendrikse, voorzitter, mr. dr. S.O.H. Bakkerus, mr. J.S.W. Holtrop,
leden en mr. C.J.M. Veltmaat, secretaris)**

Klacht ontvangen op : 12 oktober 2018
Ingediend door : Consument
Tegen : Achmea Schadeverzekeringen N.V., h.o.d.n. Interpolis, gevestigd te Apeldoorn, verder te
noemen Verzekeraar, waarvan de uitvoering van de rechtsbijstandverzekering is
uitbestede aan Stichting Achmea Rechtsbijstand, verder te noemen Uitvoerder
Datum uitspraak : 30 augustus 2019
Aard uitspraak : Niet-bindend advies

Samenvatting

Consument vordert in 2018 vergoeding van advocaatkosten onder de rechtsbijstandverzekering. De Commissie concludeert dat de vordering van Consument is verjaard. De verjaringstermijn is gaan lopen op het moment dat de behoefte aan rechtsbijstand voor vergoeding van de advocaatkosten ontstond. Dat was toen Consument in 2013 een bezwaarschrift indiende tegen het boventalligheidsbesluit. Consument kon bekend zijn met de opeisbaarheid van zijn vordering, omdat Consument werd bijgestaan door een advocaat. Aan de twee cumulatieve vereisten van artikel 7:942 lid 1 BW is voldaan. De vordering wordt afgewezen.

I. Procesverloop

De Commissie beslist met inachtneming van haar Reglement en op basis van de volgende stukken:

- het door Consument ingediende klachtformulier met bijlagen;
- de aanvullende stukken van Consument;
- het verweerschrift van Uitvoerder;
- de repliek van Consument en
- de dupliek van Uitvoerder.

De Commissie stelt vast dat Consument heeft gekozen voor een niet-bindend advies. De uitspraak bindt partijen dus niet. De Commissie is verder van oordeel dat het niet nodig is de zaak mondeling te behandelen. De zaak wordt daarom op grond van de stukken beslist.

2. Feiten

De Commissie gaat uit van de volgende feiten.

- 2.1 Consument heeft een particuliere rechtsbijstandverzekering. De verzekeringsvoorwaarden “Bijzondere voorwaarden Rechtsbijstandverzekering Model 20213” zijn daarop van toepassing. Daarin is, voor zover relevant, het volgende bepaald:

“Artikel 1 Aanvullende woordenlijst
Gebeurtenis

De verzekerde wordt partij in een geschil dat een gevolg is van een voorval dat, of een feitelijke ontwikkeling die, onvoorzien was op de ingangsdatum van de verzekering. [...]

Geschil

Een verschil van mening over de rechten en verplichtingen die ontstaan door een gebeurtenis. Een samenhangend geheel van geschillen die uit dezelfde hoofdoorzaak zijn ontstaan, beschouwen wij als één geschil.

[...]

Artikel 5 Welke kosten zijn verzekerd

De Stichting Achmea Rechtsbijstand vergoedt de volgende kosten van rechtsbijstand:

[...]

2 De volgende externe kosten:

- *de kosten van externe deskundigen, die door of met instemming van de Stichting Achmea Rechtsbijstand zijn ingeschakeld; [...]*

Deze externe kosten worden vergoed tot maximaal € 50.000,- [...]

Artikel 6 Wie behandelt de zaak

[...] De Stichting Achmea Rechtsbijstand kan voor de behandeling van het geschil gebruik maken van advocaten [...]. In twee gevallen heeft de verzekerde zelf de keuze:

- *[...] als de Stichting Achmea Rechtsbijstand een advocaat [...] vraagt de belangen van de verzekerde in een gerechtelijke of administratieve procedure te verdedigen, te vertegenwoordigen of te behartigen.*

Als een advocaat of andere deskundige het geschil gaat behandelen, dan mag alleen de Stichting Achmea Rechtsbijstand de opdracht namens verzekerde geven. [...] De Stichting Achmea Rechtsbijstand verstrekt de opdracht, betaalt de advocaat [...] rechtstreeks en is niet gebonden aan afspraken die afwijkend van de opdracht door de verzekerde zijn gemaakt.”

- 2.2 Consument is ambtenaar en hij had in 2012 een geschil met zijn werkgever, de gemeente [X], omdat de gemeente voornemens was Consument te ontslaan. Consument heeft dit geschil op 18 oktober 2012 bij Uitvoerder gemeld. Een jurist van Uitvoerder heeft de zaak in behandeling genomen en Consument rechtsbijstand verleend tot het moment van de zienswijze op het boventalligheidsbesluit van de Gemeente omstreeks 24 juni 2013. Omdat Consument niet tevreden was over de begeleiding van Uitvoerder, heeft hij de zaak verder laten behandelen door een advocaat. Er volgden verschillende (hoger beroep) procedures. Bij uitspraak van 22 maart 2018 heeft de Centrale Raad van Beroep Consument ten aanzien van zowel het boventalligheids- als het ontslagbesluit in het gelijk gesteld.
- 2.3 Consument heeft Uitvoerder op 26 juni 2018 verzocht zijn advocaatkosten te vergoeden. Uitvoerder heeft dit verzoek op 12 juli 2018 afgewezen, omdat Consument niet vooraf om toestemming heeft gevraagd en omdat zijn vordering is verjaard.
- 2.4 Consument heeft hierover geklaagd bij Uitvoerder. Partijen zijn er niet in geslaagd tot een vergelijk te komen. Consument heeft daarom een klacht ingediend bij Kifid.

3. Klacht, vordering en verweer

Klacht en vordering Consument

- 3.1 In artikel 7:942 lid 1 Burgerlijk Wetboek (BW) gaat het om de verjaring van een vordering tot het doen van een uitkering. Consument is pas in juni 2018 bekend geworden met zijn opeisbare vordering op Uitvoerder, nadat zijn advocaat hem heeft gewezen op het recht van vrije advocaatkeuze. Uitvoerder heeft het verzoek tot vergoeding van de advocaatkosten op 12 juli 2018 afgewezen. Toen is de verjaringstermijn pas gaan lopen en van een voltooide verjaring is dus geen sprake.
- 3.2 Maar in ieder geval zijn de opeisbare vorderingen vanaf 27 juni 2015 niet verjaard, omdat de termijn van drie jaar voor deze vorderingen niet is verstreken. De verjaringstermijn gaat immers iedere keer opnieuw lopen voor nieuwe facturen die Consument heeft ontvangen. Dan pas is sprake van een opeisbare vordering. Dat Consument al in mei 2013 recht had op vrije advocaatkeuze - het moment van de bezwaarprocedure tegen het boventalligheidsbesluit - maakt dit niet anders, omdat hij niet gehouden is direct een beroep te doen op de vergoeding van de advocaatkosten, maar dit ook op een later moment mag doen.
- 3.3 Dat Consument vooraf niet om toestemming heeft gevraagd voor het inschakelen van een advocaat, is niet relevant. De achtergrond dat een verzekerde vooraf toestemming moet vragen is dat Uitvoerder alleen toestemming geeft als er sprake is van een reële kans op succes. Achteraf is gebleken dat Consument beide procedures gewonnen heeft.

Uitvoerder is dus niet benadeeld. Daarnaast stelt Consument dat zijn advocaat geen prijsafspraken met rechtsbijstandsverzekeraars maakt, maar haar eigen tarief hanteert.

- 3.4 Consument vordert vergoeding van de advocaatkosten door Uitvoerder tot een maximum van € 50.000,00 conform de verzekeringsvoorwaarden alsmede wettelijke rente over dit bedrag vanaf 15 januari 2013.

Verweer Uitvoerder

- 3.5 De verjaringstermijn van artikel 7:942 BW vangt aan als aan twee cumulatieve vereisten is voldaan. Er moet sprake zijn van een opeisbare vordering en de verzekerde moet daarmee bekend zijn geweest. Zie Geschillencommissie 24 juli 2018, nr. 2018-461. Een rechtsbijstandverzekering verleent rechtsbijstand in natura. Consument had in oktober 2012 een opeisbare vordering toen hij om rechtsbijstand verzocht. Uit het feit dat hij zijn zaak bij Uitvoerder heeft gemeld, blijkt dat hij met zijn opeisbare vordering bekend was. Tussen oktober 2012, maar ook na het laatste contact met Uitvoerder (juni 2013), en juni 2018 is meer dan drie jaar verstreken. Daarom is de vordering van Consument verjaard, want er is niet gestuit. Dat Consument verschillende procedures heeft gevoerd, maakt dit niet anders. Het gaat namelijk volgens de verzekeringsvoorwaarden om één verzekerd geschil (het ontslag).
- 3.6 Conform de verzekeringsvoorwaarden worden slechts advocaatkosten vergoed als Uitvoerder de opdracht aan de advocaat heeft gegeven. Consument heeft in strijd met de voorwaarden gehandeld. Uitvoerder is de mogelijkheid onthouden om prijsafspraken te maken, de voortgang en gemaakte kosten in de gaten te houden en bij te sturen. Daardoor is Uitvoerder in haar belangen geschaad. Uitvoerder betwist dat geen prijsafspraken te maken viel met de advocaat; dat kan achteraf niet worden vastgesteld.
- 3.7 Uitvoerder stelt dat Consument de facturen nader moet specificeren voor zover zijn vordering door de Commissie wordt toegewezen. Daaruit moet blijken welke kosten zien op de gevoerde procedures.

4. Beoordeling

- 4.1 Aan de orde is de vraag of Uitvoerder het verzoek van Consument voor vergoeding van de advocaatkosten heeft mogen afwijzen, omdat de rechtsovereenkomst van Consument is verjaard op grond van artikel 7:942 lid 1 BW. De Commissie is van oordeel dat die vordering is verjaard en licht hierna toe hoe zij tot dit oordeel is gekomen.
- 4.2 De verjaringstermijn van artikel 7:942 lid 1 BW vangt aan als aan twee vereisten is voldaan, namelijk 1) er is sprake van een opeisbare vordering op de verzekeraar en 2) de tot uitkering

gerechtigde is met die opeisbare vordering bekend. Er is sprake van een opeisbare vordering als *de behoefte aan rechtsbijstand* voor een verzekerde duidelijk is geworden. De onderhavige vordering tot vergoeding van de kosten van de externe advocaat is opeisbaar zodra Consument de behoefte aan de rechtshulp van de externe advocaat duidelijk is geworden vanwege de aanhangig te maken administratieve procedure.

Volgens vaste rechtspraak geldt voor het vereiste 'bekendheid', dat het hier gaat om een daadwerkelijke (subjectieve) bekendheid (zie voor een vergelijkbare zaak Hoge Raad 27 mei 2005, NJ 2006, 114). De Hoge Raad heeft bepaald dat voor bekendheid vereist is dat benadeelde daadwerkelijk in staat moet zijn een rechtsvordering in te stellen. Verder geldt dat bij de behoefte aan rechtsbijstand de bekendheid met het geschil met de tegenpartij een gegeven is. Voor het aanvangsmoment van de verjaring ex artikel 7:942 BW, kan worden aangeknoopt bij de juridische norm van de bekendheid. Vergelijk de uitspraak van de Geschillencommissie van 24 juli 2018, nr. 2018-461 en die van 13 augustus 2018, nr. 2018-501. De Commissie zal hierna de vraag beantwoorden wanneer de behoefte aan rechtsbijstand is ontstaan en Consument bekend werd met de opeisbare vordering op Uitvoerder.

4.3 De Commissie is van oordeel dat de verjaringstermijn omstreeks mei 2013 is aangevangen. Consument vordert namelijk niet rechtsbijstand in natura waarop hij vanaf oktober 2012 recht had, maar hij vordert vergoeding van advocaatkosten onder de rechtsbijstand-verzekering nadat dekking is verleend. Volgens de verzekeringsvoorwaarden komen deze advocaatkosten pas voor vergoeding in aanmerking als sprake is van een gerechtelijke of administratieve procedure. Dit is in lijn met de jurisprudentie van het Hof van Justitie van de Europese Unie (HvJ-EU) over het recht van vrije advocaatkeuze. Van een gerechtelijke of administratieve procedure was sprake toen Consument een bezwaarschrift indiende tegen het boventalligheidsbesluit omstreeks mei 2013. Toen is de verjaringstermijn gaan lopen van de vordering tot rechtsbijstand door een externe advocaat op kosten van de verzekeraar, omdat *de behoefte aan rechtsbijstand* voor vergoeding van de advocaatkosten op dat moment ontstond. Consument kon bekend zijn met de opeisbaarheid van zijn vordering, omdat Consument werd bijgestaan door een advocaat die hem had kunnen wijzen op het recht van vrije advocaatkeuze welk recht is opgenomen in artikel 4:67 Wet op het financieel toezicht (Wft). De Commissie volgt Consument daarom niet in zijn stelling dat de verjaringstermijn iedere keer opnieuw aanvangt bij het ontvangen van de facturen van de advocaat voor de verrichte werkzaamheden of waar Consument stelt dat hij zelf mag beslissen wanneer hij op kosten van Uitvoerder een advocaat inschakelt. Evenmin is van belang dat na mei 2013 verschillende (hoger beroep) procedures aanvingen, omdat het om één en hetzelfde arbeidsgeschil gaat.

4.4 Gelet op het voorgaande is voldaan aan de twee cumulatieve vereisten die op grond van artikel 7:942 lid 1 BW gelden. Verder staat vast dat in de periode tussen omstreeks 24 juni

2013 en juni 2018 Consument de verjaring niet heeft gestuit. De conclusie is dat de vordering van Consument op grond van artikel 7:942 BW verjaard is.

De Commissie wijst de vordering van Consument daarom af. Omdat het verjaringsverweer slaagt, komt de Commissie aan een verdere inhoudelijke behandeling van de vordering van Consument niet toe en zal dit onbesproken blijven.

5. Beslissing

De Commissie wijst de vordering af.

De uitspraak heeft de vorm van een niet-bindend advies. Tegen deze uitspraak staat geen hoger beroep open bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. U kunt de zaak nog wel aan de rechter voorleggen.

U kunt, binnen twee weken na de verzenddatum van deze uitspraak, bij de Voorzitter van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening schriftelijk een verzoek indienen tot herstel van kennelijke vergissingen in de uitspraak. U moet daarbij met name denken aan correctie van reken- of schrijffouten en verbetering van namen en data. De volledige procedure met de termijnen die daarbij in acht moeten worden genomen staat beschreven in artikel 40 van het Reglement.